

Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost			
Naziv kolegija	Mit, obred, običaj			
Status kolegija	Izborni			
Godina	I. i II. diplomski studij	Semestar	II. i IV. diplomski studij	
ECTS bodovi	5			
Nastavnik	prof. dr. sc. Vanda Babić			
e-mail	vbabic@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	prema dogovoru			
Suradnik / asistent	dr. sc. Denis Vekić			
e-mail	dvekic@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Četvrtkom od 10 do 12 sati			
Mjesto izvođenja nastave	Sveučilište u Zadru, Odjel za kroatistiku, kabinet 240			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari, terenska			
Nastavno opterećenje P+S+V	30+30			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Kolokviji, pismeni i usmeni ispit			
Početak nastave	26. 2. 2019.	Završetak nastave	7. 6. 2019.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	16. 4. 2019.	4. 6. 2019.	/	/
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati pojam mita - razlikovati i nabrojati definicije mita i njihove autore - objasniti vrste proučavanja mita - nabrojati i objasniti teorije mitova - determinirati razliku između mita i rituala - prepoznati mitove klasične književnosti - klasificirati mitove klasične književnosti prema djelima u kojima se nalaze - nabrojati arhetipe klasične književnosti - objasniti razliku između mita i književnosti - prepoznati autore pojedinih tumačenja mitova - objasniti mitološke obrasce budističke filozofije - razlikovati funkcije predkršćanskih božanstava u kršćanstvu - prepoznati i opisati osnovne razlike najpoznatijih monoteističkih religija - nabrojati važnije običaje hrvatskog tradicijskog kalendara - prepoznati tradicijske običaje u svakodnevnom životu 			
Preduvjeti za upis	/			

<p>Sadržaj kolegija</p>	<p>Objašnjenje nastanka i nazivlja mitova kroz književnopovijesnu metodu proučavanja mitova i mitologije. Tumačenje mitova se zasniva na determiniranju riječi mit i njenoj afirmaciji u književnoteorijskoj praksi. Analiza postanka mitova i njihovog razvoja kroz djela klasične literature. Predstavljanje vrsta proučavanja mitova i mitologija interpretirajući najvažnije pravce u istraživanju mitova. Proučavanje mita u sustavu mitologije i analiza mitova. Objasnenje teorija mitova. Objasnenje odnosa između mita i književnosti, kao i njihovog međusobnog prožimanja. Predstavljanje književno-teorijskih proučavanja mita i predstavljanje najznačajnijih teoretičara koji su proučavali mitove i mitologiju. Uspoređivanje i analiza razvojnog puta mita i religije te determiniranje njihovih sličnosti, ali i razlika. Predstavljanje i objašnjenje različitih obreda i običaja koji su nastali u Hrvatskoj posredstvom mita.</p> <p>Cilj kolegija je studente upoznati s književno-teorijskim proučavanjima mita i mitologije te im predstaviti afirmaciju mita kroz djela klasične literature, ali i kroz obrede, običaje i vjerovanja koji baštini hrvatski narod zajedno s ostalim suvremenim europskim narodima.</p>
<p>Obvezna literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Milivoj Solar: <i>Edipova braća i sinovi</i>, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2008. 2. Snježana Zorić: <i>Obred i običaj</i>, Zavod za istraživanje folklor, Zagreb, 1991.
<p>Dopunska literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karen Armstrong, <i>Kratka povijest mita</i>, Zagreb 2005. 2. Vitomir Belaj, <i>Hod kroz godinu</i>, Zagreb, 1998. 3. Vitomir Belaj, Marija u pučkim vjerovanjima Hrvata (Prolegomena jednom istraživačkom zadatku). U: <i>Mundi melioris origo. Marija i Hrvati u barokno doba. (Zbornik radova hrvatske sekcije IX. Međunarodnog mariološkog kongresa na Malti 1983. godine)</i>, Zagreb, 1988., str. 190-195. 4. Živan Bezić, <i>Znakovi, simboli, mitovi</i>, Đakovo, 1998. 5. Stipe Botica, <i>Biblija i hrvatska kulturna tradicija</i>, Zagreb, 1995. 6. Eric Csapo, 2005. <i>Theories of Mythology</i>. Blackwell Publishing 7. Jasna Čapo Žmegač, <i>Hrvatsko korizmeno-uskrnsni običaji u svjetlu teorije rituala prijelaza</i>, Etnološka tribina 16, 1993. str. 75-112. 8. Emil Durkheim, <i>Elementarni oblici religijskog života</i>, Zagreb, 2008.

- 9. Mircea Eliade**, *Aspekti mita*, Zagreb, 2004.
- 10. Mircea Eliade**, *Mistična rođenja : inicijacija, obredi, tajna društva : esej o nekoliko tipova inicijacije*, Zagreb, 2004.
- 11. Etnografija, svagdan i blagdan hrvatskoga puka**, ur. Jasna Čapo Žmegač, Aleksandra Muraj, Zorica Vitez, Jadranka Grbić, Vitomir Belaj i suradnici, Matica hrvatska, Zagreb, 1998.
- 12. George Every**, *Kršćanska mitologija*, Opatija : "Otokar Keršovani", 1988.
- 13. James George Frazer**, *Zlatna grana*, podrijetlo religijskih obreda i običaja, Zagreb, 2002.
- 14. Milovan Gavazzi**, *Godina dana hrvatskih narodnih običaja*, Zagreb, 1939, (2) 1988.
- 15. Robert Graves**, *Grčki mitovi*, Zagreb, 2003.
- 16. Marijana Hameršak, Suzana Marjanić** , *Folkloristička čitanka*, Naklada AGM i Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb 2010.
- 17. Veronica Ions**: *Egipatska mitologija*, Opatija, 1985.
- 18. Mislav Ježić**, Indoeuropska pozadina Perunova kulta. *Mošćenički zbornik*, 2006., 3:53-62.
- 19. Andre Jolles**, *Jednostavni oblici*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.
- 20. Carl Gustav Jung**, *O religiji i kršćanstvu*, Đakovački Selci : Župski ured, 1990.
- 21. Carl Gustav Jung**, *Čovjek i njegovi simboli*, Mladost, Zagreb, 1987.
- 21. Radoslav Katičić**, *Božanski boj: tragovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine*, Zagreb, 2008.
- 22. Radoslav Katičić**, *Illyricum mythologicum*, Zagreb, 1995.
- 23. Radoslav Katičić**, Perunovo svetište u svjetlu toponimije i topografije. *Mošćenički zbornik*, 2006., 3:41-51.
- 24. Franjo Ledić**, *Mitologija Slavena : tragom kultova i vjerovanja starih Slavena*, Zagreb, 1969.
- 25. Bruce Lincoln**, *Theorizing Myth: Narrative, Ideology, and Scholarship*. London – Chicago: The University of Chicago Press, 1999.
- 26. Ivan Lozica**, *Poganska baština*, Zagreb, 2002.
- 27. Donald A. Mackenzie**, *Mitovi Krete i predhelenističke*

Europe, Zagreb, 2007.

28. Dora Maček, *Staronordijska mitologija i književnost*, Zagreb, 2003.

29. Mitski zbornik, Zagreb : Institut za etnologiju i folkloristiku : Hrvatsko etnološko društvo, ur. Suzana Marjanić, Ines Prica, Scarabeus naklada, 2010.

30. Robert Muchembled, *Đavao od XII. do XX. stoljeća.*(s franc. prevela Mihaela Vekarić), Zagreb : Naklada Pelago, 2010.

31. Erich Neumann, *Velika Majka* (poglavlja *Struktura arhetipa; Praarhetip i genetički aspekt; Mitološka apercepcija*), Fedon, Beograd, 2015.

32. Natko Nodilo, *Stara vjera Srba i Hrvata*, Logos, Split (pretisak Rada JAZU 1885.-1890.

33. Christopher Partridge: *Enciklopedija novih religija : nove religije, sekte i alternativni duhovni pokreti*, Zagreb : Naklada Ljevak, 2005.

34. Stewart Perowne, *Rimska mitologija*, Opatija : "Otokar Keršovani", 1990.

35. John Pinsent, *Grčka mitologija*, Opatija, 1990

36. Andrea Porcarelli, *Spiritizam : stvari s onog svijeta : suočenje sa znanošću i vjerom*, Osijek 2000.

37. Dunja Rihtman-Auguštin, Božićni običaji i pučka pobožnost. *Etnološka tribina* 14:9-15., 1991.

38. Edmund Schneeweis, *Vjerovanja i običaji Srba i Hrvata*, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.

39. Robert A. Segal, *Myth- A very short introduction*, Oxford university press, 2004.

40. Jacqueline Simpson, *Europska mitologija*, Opatija : "Otokar Keršovani", 1988.

41. Ante Škobalj, *Obredne gomile, na temelju arheoloških nalaza povijesno-teološka rasprava o religiji i magiji*, (poglavlja) Trogir : Matica hrvatska, ogranak, 1999.

42. Antonija Zaradija Kiš, *Mitološki prepleti, od Epone do Martina, od Samaina do Martinja*, Mitski zbornik, 2008.

43. Antonija Zaradija – Kiš, *Sveti Martin : kult sveca i njegova tradicija u Hrvatskoj*, Zagreb 2004.

44. Maurice Borrmans, *Islam i kršćanstvo*, HKD Napredak

	Sarajevo, 2010.
Internetski izvori	
Način praćenja kvalitete	Evaluacija Sveučilišta
Uvjeti za dobivanje potpisa	- prisutnost na predavanjima i seminarima (75 %) - napisan i izložen seminar
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita	Pismeni ispit 1 ecta bod (25%), usmeni ispit 1 bod (25%), seminarski rad 1 bod (25%), pohađanje nastave 1 bod (25%). Sveukupno 4 boda (100%).
Način formiranja konačne ocjene	Konačna ocjena formira se na osnovu uvida u nazočnost na nastavi, položenih kolokvija i rezultata pismenog i usmenog ispita. Formiranje ocjene pismenog ispita: do 60%- 1 (nedovoljan), od 60 do 70%- 2 (dovoljan), od 70 do 80%-3 (dobar), od 80 do 90%- 4 (vrlo dobar), od 90 do 100%- 5 (izvrstan).
Napomena	<i>NAPOMENA: Studenti tijekom semestra izlaze na dva kolokvija, čime se mogu osloboditi završnoga pismenog ispita. Studenti su oslobođeni pismenog ispita, ako polože oba kolokvija te izlaze na usmeni ispit.</i>

Nastavne teme-predavanja			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	26. 2.	Upoznavanje s programom i predmetnom literaturom. Riječ i pojam “mit”, dijakronija i sinkronija, tumačenje mitova.	Više autora
2.	5. 3.	Hrvati i njihova narodna kultura / hrvatski narodni običaji i blagdani tradicijskog kalendara.	Vitimir Belaj, <i>Hrvati i njihova narodna kultura</i> , u <i>Hrvatska etnografija</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 1998. -Vitimir Belaj: <i>Hod kroz godinu</i> , Golden Marketing, Zagreb, 1998. -Milovan Gavazzi: <i>Godina dana hrvatskih narodnih običaja</i> , <i>Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske</i> , Zagreb, 1988. - Snježana Zorić: <i>Obred i običaj</i> , Zavod za istraživanje folklor, Zagreb, 1991.
3.	12. 3.	Vjerovanja i rituali	J. Grbić u: <i>Etnografija, svagdan i blagdan hrvatskoga puka</i> , Mh, Zagreb, 1998.
4.	19. 3.	Doprinos Jacoba i Wilhelma Grimma u proučavanju mitologija i njihov utjecaj na suvremena proučavanja mitoloških tekstove	- Jacob Grimm, <i>Bajke braće Grimm</i> / s njemačkoga preveo Zoran Maljković, Mozaik knjiga, Zagreb, 2010. -Jacob Grimm, <i>Teutonic</i>

			<i>mythology</i> , George Bell & sons, prijevod: James Steven Stallybrass, Covent gardens, London, 1888.
5.	26. 3.	Gostujuće predavanje - Nenad Vertovšek: Mitologija Egipta	
6.	2. 4.	Freudovo i Jungovo shvaćanje i tumačenje mitova. Pojam arhetipa	-Milivoj Solar: <i>Edipova braća i sinovi</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2008.
7.	9. 4.	Gostujuće predavanje - Nenad Vertovšek: Mitologija Japana i Kine.	
8.	16. 4.	Jollesova analiza mita. Mit u sustavu mitologije. Frazer. Durkheim.	-Milivoj Solar: <i>Edipova braća i sinovi</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2008. - Andre Jolles: <i>Jednostavni oblici</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 2000.
9.	23. 4.	Levi-Straussova analiza strukture mitova. Mit i jezik. Funkcionalističke teorije mita. Malinowski.	-Milivoj Solar: <i>Edipova braća i sinovi</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2008.
10.	30. 4.	Gostujuće predavanje - Prof. dr. sc. Željko Miletić: <i>Mitraistički kult</i>	
11.	7. 5.	Hrvatski tradicijski običaji, vjerovanja i predodžbe o životu, smrti i nadnaravnom.	- <i>Hrvatska etnografija</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 1998. -Vitomir Belaj: <i>Hod kroz godinu</i> , Golden Marketing, Zagreb, 1998. -Milovan Gavazzi: <i>Godina dana hrvatskih narodnih običaja</i> , Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske, Zagreb, 1988. - Snježana Zorić: <i>Obred i običaj</i> , Zavod za istraživanje folklor, Zagreb, 1991.
12.	14. 5.	Tekstovi europskih mitologija (mitologije mediteranske provenijencije, keltska mitologija, germanska mitologija, slavenska mitologija). Mit danas.	-Robert Graves, <i>Grčki mitovi</i> , Zagreb, 2003. -Snorri Sturluson, <i>Edda - Obmanjivanje Gylfija</i> , prijevod s Islandskog: Dora Maček, Artresor, Zagreb, 1997. - Jacob Grimm, <i>Teutonic mythology</i> , George Bell & sons, prijevod: James Steven Stallybrass, Covent gardens, London, 1888.

13.	21. 5.	Monoteističke religije i mit	-Maurice Borrmans: <i>Islam i kršćanstvo</i> , HKD Napredak Sarajevo, 2010. -Brian Innes: <i>Smrt i zagrobni život</i> , Dušević & Kršovnik, Rijeka, 2000. -Peeter Kreft: <i>Kršćanstvo i druge religije</i> , Verbum, Split, 2003.
14.	28. 5.	Uloga mita u funkciji novih religija i kultova, (new age, Wicca, neopaganizam, spiritizam, šamanizam i dr.)	-Peeter Kreft: <i>Kršćanstvo i druge religije</i> , Verbum, Split, 2003. - Christopher Partridge: <i>Enciklopedija novih religija : nove religije, sekte i alternativni duhovni pokreti</i> , Zagreb : Naklada Ljevak, 2005.
15.	4. 6.	Kolokvij	

- **Studenti su obvezni nazočiti predavljanju knjige J. Žižića, *Sinj i Alka*, Gradska knjižnica, MMD, 28. 3. u 19 h**
- **Planirana je terenska nastava Vrana, Klis, Sinj.**

Seminari			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	26. 2.	Uvod u teme	
2.	5. 3.	-Prikaz knjige - Louis Leger/Luj Leže: <i>Slovenska mitologija</i> - Prikaz knjige - Edmund Schneeweis: <i>Vjervanjanja i običaji Srba i Hrvata</i>	- Louis Leger/Luj Leže: <i>Slovenska mitologija</i> , IRO Grafos, Beograd, 1984. - Edmund Schneeweis: <i>Vjervanjanja i običaji Srba i Hrvata</i> , Golden marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
3.	12. 3.	- Prikaz članka - Suzana Marjanić: <i>Vještice psihonavigacije i astralna metla u svjetovima hrvatskih predaja kao (mogući) aspekti šamanske tehnike ekstaze (i transa)</i> - Prikaz članka - Sandra Barešin: <i>Mora kao nadnaravno biće tradicijske kulture</i>	- Suzana Marjanić: Vještice psihonavigacije i astralna metla u svjetovima hrvatskih predaja kao (mogući) aspekti šamanske tehnike ekstaze (i transa), <i>Studia ethnologica Croatica</i> , Vol.17 No.1 Prosinac 2005., str. 111-169. - Sandra Barešin: Mora kao nadnaravno biće tradicijske kulture, <i>Ethnologica Dalmatica</i> , Vol.20. No.1 Rujan 2013., str. 39-68.
4.	19. 3.	-Prikaz članka - Marijana Hameršak: <i>Braća Grimm iz hrvatske perspektive</i> -Prikaz članka - Marijana Hameršak: <i>Velikani ili anonimci? Jacob i Wilhelm Grimm u hrvatskoj</i>	-Marijana Hameršak: Braća Grimm iz hrvatske perspektive, <i>Libri & Liberi</i> , Vol. 1. No. 2. Prosinac 2012., str. 325-330. -Marijana Hameršak: Velikani ili anonimci? Jacob i

		<i>književnosti, politici i znanosti devetnaestoga stoljeća</i>	Wilhelm Grimm u hrvatskoj književnosti, politici i znanosti devetnaestoga stoljeća, <i>Libri & Liberi</i> , Vol. 1. (2). Prosinac 2012., str. 197-214.
5.	26. 3.	-Prikaz knjige – Veronica Ions: <i>Egipatska mitologija</i> , - Prikaz knjige – John Pinsent: <i>Grčka mitologija</i> ,	-Veronica Ions: <i>Egipatska mitologija</i> , Opatija, 1985.; -John Pinsent: <i>Grčka mitologija</i> , Opatija, 1990.
6.	2. 4.	- Prikaz knjige Carl Gustav Jung: <i>O religiji i kršćanstvu</i> Prikazivanje video intervjuja Carla Gustava Junga o mitologiji i arhetipovima (The World Within - C.G. Jung in His Own Words, 1951.)	-Carl Gustav Jung: <i>O religiji i kršćanstvu</i> , Đakovački Selci, 1990.
7.	9. 4.	-Prikaz knjige <i>Mitologija - mitovi, legende i vjerovanja</i> -Prikaz knjige Karen Armstrong: <i>Kratka povijest mita</i>	<i>Mitologija - mitovi, legende i vjerovanja</i> , Dušević & Kršovnik , Rijeka, 2004.; -Karen Armstrong: <i>Kratka povijest mita</i> , Zagreb 2005.
8.	16. 4.	Kolokvij I.	
9.	23. 4.	- Prikaz knjige Robert Fulghum: <i>Od rođenja do smrti : obredi u našem životu</i> - Prikaz poglavlja <i>Mitovi o književnosti, Mitsko vrijeme i vrijeme romana</i> , u Milivoj Solar: <i>Edipova braća i sinovi</i>	-Robert Fulghum: <i>Od rođenja do smrti : obredi u našem životu</i> , Zagreb, 1997. -Mitovi o književnosti, Mitsko vrijeme i vrijeme romana (Milivoj Solar: <i>Edipova braća i sinovi</i> , Zagreb, 2008 - James G. Frazer, <i>Zlatna grana : podrijetlo religijskih obreda i običaja</i> , Zagreb, 2002.;
10.	30. 4.	-Prikaz članka Sineva Kukoč: <i>Obred spaljivanja pokojnika u prapovijesti sjeverne Dalmacije</i> -Prikaz knjige James G. Frazer, <i>Zlatna grana : podrijetlo religijskih obreda i običaja (poglavlja)</i>	- Sineva Kukoč: Obred spaljivanja pokojnika u prapovijesti sjeverne Dalmacije, <i>Archaeologia Adriatica</i> , Vol.3. No.1., 2011., str. 51-82.
11.	7. 5.	- Prikaz poglavlja iz knjige – Ante Škobalj: <i>Obredne gomile</i> - Prikaz poglavlja iz knjige: <i>Hrvatski običaji i druge tradicije</i>	- Ante Škobalj: <i>Obredne gomile - na temelju arheoloških nalaza povijesno-teološka rasprava o religiji i magiji</i> , Matica hrvatska, Trogir, 1999. - <i>Hrvatski običaji i druge tradicije</i> , Mozaik knjiga,

			Zagreb, 2016.
12.	14. 5.	- Prikaz knjige - Dora Maček: <i>Staronordijska mitologija i književnost</i> , - Prikaz knjige - Charles Squire: <i>Mitologija Kelta</i> , - Prikaz knjige - Donald A. Mackenzie: <i>Mitovi Krete i predhelenističke Europe</i> ,	-Dora Maček: <i>Staronordijska mitologija i književnost</i> , Zagreb, 2003.; -Charles Squire: <i>Mitologija Kelta</i> , Zagreb 2005.; -Donald A. Mackenzie: <i>Mitovi Krete i predhelenističke Europe</i> , Zagreb, 2007.;
13.	21. 5.	- Prikaz eseja - Mircea Eliade: <i>Mistična rođenja : inicijacija, obredi, tajna društva</i> - Prikaz knjige - George Every: <i>Kršćanska mitologija</i>	-Mircea Eliade: <i>Mistična rođenja : inicijacija, obredi, tajna društva : esej o nekoliko tipova inicijacije</i> , Zagreb, 2004. - George Every, <i>Kršćanska mitologija, Opatija : "Otokar Keršovani", 1988.</i>
14.	28. 5.	- Prikaz poglavlja knjige - Christopher Partridge: <i>Enciklopedija novih religija : nove religije, sekte i alternativni duhovni pokreti (New age)</i>	- Christopher Partridge: <i>Enciklopedija novih religija : nove religije, sekte i alternativni duhovni pokreti</i> , Zagreb : Naklada Ljevak, 2005.
15.	4. 6.	Kolokvij II	

Vježbe			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

Nastavnik:
Prof. dr. sc. Vanda Babić